

EDUKACINĖS PROGRAMOS APRAŠO FORMA

Programos pavadinimas	Apie disleksiją paprastai
Programos rengėjas (-ai) (skyrius, pareigos, vardas, pavardė)	Informacinių išteklių skyrius, vyr. specialistė, Daiva Kavaliauskienė
Informacija apie programos rengėją (patirtis, išsilavinimas ir kt.)	Išsilavinimas aukštasis (Vilniaus edukologijos universitetas) 10 metų patirtis organizuojant ir vedant edukacijas onkologinėmis ligomis sergantiems ir sutrikusį vystymąsi turintiems vaikams
Kontaktai	d.kavaliauskiene@labiblioteka.lt tel. 8 658 92712

BENDRA INFORMACIJA APIE EDUKACINĘ PROGRAMĄ

Dalyvių amžius/klasė	3 – 5 klasės
Grupės dydis	Iki 20 vaikų
Trukmė	Iki 2 akademinų valandų
Pritaikymas neįgaliesiems	Programa „Apie disleksiją paprastai“ skirta visoms auditorijoms. Esant poreikiui ji gali būti adaptuota negaliam turintiems vaikams
Edukacinės programos anotacija (trumpas edukacijos turinio aprašymas)	2020 metais buvo priimti Švietimo įstatymo pakeitimai, kuriuose numatoma, kad nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. specialiųjų poreikių turintys mokiniai, kaip ir visi kiti, galės lankyti pasirinktą bendrosios paskirties mokyklą, o mokyklos nebegalės atsisakyti jų priimti. Savivaldybės ir mokyklos turi pasiruošti, kad visiems vaikams būtų sukurtos visos tam reikalingos sąlygos. LAB išleisto žodyno „Žmogus su negalia irgi gali“ pagrindu sukurtos edukacijos metu buvo pastebėta, kad mokinių žinios apie negalią – minimalios. Didžioji dauguma mokinių žino tik fizinę negalią. Edukacinis užsiėmimas „Apie disleksiją paprastai“ skirtas supažindinti mokinius su „nematoma“ negalia – disleksija. Pasitelkiant knygutės paveikslėlius, vaikams bus pristatoma su kokiomis problemomis susiduria skaitymo ir rašymo sunkumus patiriantys žmonės. Siekiant didinti vaikų socialinį sąmoningumą, suteikti žinių apie disleksiją, vaikams bus pateikti žymių žmonių, turinčių šį sutrikimą, pavyzdžiai ir pasiekimai. Įtraukiant dalyvius į diskusijas ir pateikiant lavinamąsias užduotis bus skatinamas pozityvumas, demokratiškumas, savanorystė.

Edukacinės programos temos ir potėmės (pildoma, jei edukacinę programą sudaro daugiau nei viena tema)	
--	--

TIKSLAS, UŽDAVINIAI, SIEKTINI REZULTATAI

Tikslas (esminis edukacinės programos tikslas, ko siekiama edukacine programa)	Supažindinti su knyga „Apie disleksiją paprastai“, padedant atsikratyti stereotipinio mąstymo, kad skaityti ar rašyti nesugebantis mokinys yra „kvailas“ ar „tinginys“. Skatinti vaikus priimti disleksiją turintį žmogų, kaip lygiavertį draugą, kuriam kartais reikia šiek tiek daugiau laiko ar papildomos pagalbos norint pasiekti reikiamus rezultatus.
Uždaviniai (suformulavus ugdymo tikslą, numatomi uždaviniai, kurie nusako, kaip šio tikslo bus siekiama)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trumpai pristatyti knygoje „Apie disleksiją paprastai“ pateiktus pavyzdžius. 2. Supažindinti mokinius su disleksiją turinčių žymių žmonių biografijomis ir pasiekimais (Č. P. Konradas, I. Kampradas, D. Oliveris). 3. Edukacinių užsiėmimų metu, pateikiant savarankiškas užduotis, suteikti gilesnių žinių apie disleksiją (žmogaus turinčio disleksiją teksto matymą, darbinės atminties ir vykdomosios funkcijos skirtumus, lėtesnį užduočių atlikimo greitį, pagalbines priemones padedančias skaityti).
Rezultatai (kokių įgūdžių, žinių įgys ir kokias kompetencijas lavins edukacijos dalyviai)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacijos metu mokiniai įgys žinių apie disleksiją. Sužinos, kad disleksiją turintis vaikas gali sėkmingai mokytis mokykloje, tik tai jis turi daryti kiek kitaip nei jo bendraamžiai. 2. Mokiniai susipažins su garsine knyga, padedančia mokytis vaikams, turintiems disleksiją. 3. Dalyviai sužinos, kodėl kai kuriems mokiniams sunkiau išmokti skaityti ar rašyti ir kodėl jie dažniau daro klaidas. 4. Pateikiant žinomų žmonių pavyzdžius vaikai sužinos, kad skaitymo ir rašymo sutrikimas ne kliūtis, siekiant užsibrėžto tikslo. 5. Užduotys atliekamos edukacinio užsiėmimo metu atkreips dėmesį į disleksiją turinčio žmogaus skaitymo ir rašymo galimybes ir paskatins ieškoti teisingo sprendimo. Lavinamos kompetencijos: <ul style="list-style-type: none"> • Socialinės. Edukacinės medžiagos pristatymo metu mokiniams bus komunikuojama, kad reikia gerbti kitų žmonių jausmus ir poreikius, padėti kitiems ir mokėti patiems priimti pagalbą, pozityviai bendrauti ir valdyti konfliktus.

	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikavimo. Edukacijos metu bus akcentuojamas tinkamas kalbos stiliaus ir žodžių pasirinkimas, aiškinamasi, kaip suprasti kūno kalbą, skatinama išsakyti savo ir išgirsti kitų nuomonę. • Asmeninės. Aiškinantis, kas yra disleksiją ir su kokiais sunkumais susiduria ją turintys žmonės, vaikai bus skatinami įvertinti savo jėgas ir priimti iššūkius nepasiduodant neigiamai kitų žmonių įtakai, stereotipinio mąstymo apraiškoms. Pateikiant užduotis ir pavyzdžius dalyviai mokysis, kaip valdyti emocijas ir jausmus. • Pažinimo. Susipažinę su disleksiją turinčių žmonių patiriamais sunkumais, vaikai praplės akiratį ir išmoks suprasti, kad kiekvienas žmogus stiprus ir gabus savaip.
--	---

METODINĖ INFORMACIJA APIE PROGRAMĄ

<p>Priemonės ir kaštai (<i>kokios priemonės reikalingos edukacinio užsiėmimo metu, pavyzdžiui, projektorius, popierius, žirkklės, dėlionės, rašikliai ir pan. Įvardinama programos sąnaudų kaina vienam dalyviui</i>)</p>	<p>Edukacijos užsiėmimus vedant bibliotekoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popieriaus lapai (užduočių pasiruošimui arba jų atspausdinimui) – yra bibliotekoje. • Spalvoti pieštukai / flomasteriai / kreidelės – yra bibliotekoje. <p>Edukacinius užsiėmimus vedant virtualioje erdvėje – užduotys atliekamos žodžiu.</p>
<p>Mokymo(si) metodai (<i>įvardyti mokymo(si) metodus, naudojamus edukaciniame programme, siekiant edukacinės programos tikslo ir įgyvendinant uždavinius</i>) <i>Pastaba: patariama pildyti užpildžius programos eigą</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Žodiniai mokymosi metodai: aiškinamasis, pasakojamasis, pokalbis. 2. Vaizdiniai metodai: skaidrių demonstravimas. 3. Praktiniai metodai: užduotys.
<p>Edukacinė aplinka (<i>kokioje erdvėje vyksta edukacinė programos, kuo ypatinga edukacinė aplinka, kaip ji papildo edukacinės programos turinį, kaip ją sukuria edukatorius ir / ar dalyviai</i>)</p>	<p>Edukaciniai užsiėmimai vyks Lietuvos aklujų bibliotekos edukacijų arba virtualioje erdvėje.</p>
<p>Programos sąsaja su bendrosiomis ugdymo programomis (<i>kelintos klasės, kokių pamokų turinį papildo / praplečia edukacinė programa</i>)</p>	<p>Programa skirta 3- 5 klasių moksleiviams. Papildo lietuvių kalbos ir etikos pamokas.</p>

<p>PRIEDAI (<i>išvardinti pridedamus priedus</i>) <i>Skaidrės, užduočių šablonai, virtualių testų nuorodos, nuorodos į video medžiagą, edukatoriaus pasakojimo tekstas (pagrindiniai akcentai)</i> <i>Pastaba: jei priedai kito nei WORD formato ir pridedamos medžiagos negalima patalpinti šiame faile, įklijuoti nuorodą į Google diską.</i></p>	<p>Priedas Nr. 1 – Edukacijos „Apie disleksiją paprastai“ skaidrės</p> <p>Priedas Nr. 2 – Knyga PDF formatu „Apie disleksiją paprastai. Kai nereikia daug žodžių“</p>
<p>Edukacinės programos interaktyvumas ir inovatyvumas (<i>kokios šiuolaikinės technologijos naudojamos, kokiais būdais į aktyvią veiklą įtraukiami dalyviai, kas naujo, netikėto inovatyvaus edukacinėje programoje</i>)</p>	<p>Edukacijų „Žmogus su negalia irgi gali“ metu pastebėta, kad mokiniai apie negalią žino mažai. Jie ne tik nežino, kaip bendrauti su negalia turinčiais bendraamžiais, bet ir stengiasi jų vengti. Knygoje „Apie disleksiją paprastai“ aiškiai ir suprantamai įvardinama, kas yra disleksija ir su kokiais sunkumais susiduria ją turintis žmogus. Edukacinio užsiėmimo metu dalyviams bus ne tik pristatoma knyga, bet naudojant pavyzdžius, užduočių, diskusijų metu stengiamasi paaiškinti, kad tam tikri sunkumai būdingi mums visiems ir kad kiekvienas žmogus stiprus savaip.</p>
<p>Grižtamojo ryšio fiksavimas (<i>įvardyti, kokia forma bus fiksuojamas grįžtamasis ryšys, pavyzdžiui, skiriama laiko dalyvių refleksijai, pokalbiui su dalyviais apie programos turinį ir kokybę, vykdoma anketinė apklausa ar kt.</i>)</p>	<p>Kiekvieno užsiėmimo eigoje ir pabaigoje vaikams bus pateikiami klausimai, kuriais bus siekiama išsiaiškinti kokias emocijas jie patyrė, ką naujo išmoko ir sužinojo. Pasibaigus užsiėmimui edukatorius pasižymi pagrindinius aspektus.</p>
<p>Informaciniai šaltiniai ir literatūra (<i>naudoti ruošiant edukacinę programą ir naudojami edukacinės programos metu</i>)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Knyga PDF formatu „Apie disleksiją paprastai. Kai nereikia daug žodžių“ 2. Lietuvos aklujų biblioteka. Tinklaraštis apie skaitymo sutrikimus. 3. „How Devon Native Pete Conrad overcame dyslexia to walk on the moon“ 4. Ingvard Kapman – life and lessons – a story that inspires millions“ 5. „Jamie Oliver Made by dyslexia interveiw“ 6. „The incredible journey of Applo 12“ 7. „Apollo 12 – the Ocean of the storms“ 8. „The incerdible Journey of Apollo 12“
<p>Kita informacija (<i>kita svarbi / papildoma informacija nepaminėta anksčiau, naudingos nuorodos, papildoma medžiaga</i>)</p>	

EDUKACINĖS PROGRAMOS VIENO UŽSIĖMIMO NUOSEKLUS PLANAS

Rekomenduojama pildyti siekiant atskleisti edukacijos programos turinį, parodant kaip aukščiau aprašyti dalykai bus vykdomi, kaip modeliuojamas ugdymo turinys, parenkami veiksmingi ugdymo metodai ir formos ir pan.

*Aprašoma edukacinės programos eiga, įvardijamos pagrindinės dalys, trumpai aprašoma jų esmė, trukmė, kiekvienoje dalyje įvardijama **edukatoriaus ir dalyvių veikla, naudojami ugdymo metodai ir pan.***

EDUKATORIAUS VEIKLA	DALYVIO VEIKLA	PASTABOS
ĮVADINĖ DALIS (trukmė 10 min.)		
Susipažinimas – edukatoriaus prisistatymas. Trumpas pasakojimas apie biblioteką – kuo ji ypatinga. Temos pristatymas ir klausimas ką mokiniai žino apie skaitymo ir rašymo sunkumus – disleksiją.	Dalyvių pasisakymai apie skaitymo ir rašymo sunkumus.	
PAGRINDINĖ DALIS (trukmė 30 min.)		
Edukatoriaus vaizdiniais metodais (skaidrių demonstravimas) knygos „Apie disleksiją paprastai“ pristatymas. Taikant žodinius mokymosi metodus pasakojama apie disleksiją, jos paveldimumą, aiškinamasi apie skaitymo ir rašymo sunkumus, pateikiami disleksiją turinčių žymių žmonių pavyzdžiai ir pasiekimai. Taikant žodinius mokymosi metodus stengiamasi, kad patys mokiniai diskusijos metu atrastų teisingus atsakymus. Taikant praktinius metodus pateikiamos užduotys, kurios aptariamos kartu su dalyviais skaidrių demonstravimo metu.	Demonstruojant skaidres dalyviai atsakinėja į pateiktus klausimus susijusius su skaidrėje pateikiama vaizdine medžiaga. Atlikus pateiktas užduotis pokalbio – diskusijos metu mokiniai stengiasi pagrįsti vienokį ar kitokį savo pasirinkimą ar pastebėjimą.	
BAIGIAMOJI DALIS (trukmė 10 min.)		
Edukacinės programos aptarimas ir grįžtamojo ryšio fiksavimas. Edukatorius pateikia klausimus iš edukaciniame užsiėmime pateiktos mokomosios medžiagos. Taip pat aiškinamasi kokios naujos žinios buvo įgytos ir kokių žinių dalyviai dar norėtų įgyti.	Dalyviai atsakinėja į edukatoriaus pateiktus klausimus, dalinasi savo esamomis ir naujai gautomis žiniomis, išsako savo nuomonę ir pastebėjimus, kokios informacijos norėtų įgyti kito užsiėmimo metu.	